

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15Co/23/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6321203264
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslav Gallo
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6321203264.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jaroslava Galla a členov senátu JUDr. Jaroslava Mikulaja a JUDr. Klaudie Koskovej, v právnej veci navrhovateľky Q. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom P., P. XXX/X, zast. ADIUVANTE s. r. o., advokátska kancelária, IČO: 52 341 046 so sídlom Trnava, Halenárska 412/7, proti žalovanému X.. Y. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom P., P. XXX/X, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní navrhovateľky proti uzneseniu Okresného súdu Brezno č.k. 6C/54/2021-41 zo dňa 14.01.2022, takto

rozhodol:

I. Uznesenie okresného súdu vo výroku II. o povinnosti navrhovateľky voči žalovanému podať do 15 dní od doručenia rozhodnutia na súd žalobu na ochranu osobnosti **p o t v r z d u j e.**

II. Žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a.**

odôvodnenie:

1. Odvolaním napadnutým uznesením okresný súd, ako súd prvej inštancie o návrhu navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodol tak, že:

„I. Súd u k l a d á povinnosť odporcovi Y. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom P., P. XXX/X, aby nevstupoval do bytu č. X, na X. posch., vo vchode č. X, v bytovom dome OC X, X, X, so súpisným číslom XXX na P. ulici vo P., postavený na parcele C-KN XXXX, vedenom na liste vlastníctva č. XXXX, nachádzajúcom sa v katastrálnom území P., obec P., okres X. a aby sa na vzdialenosť 50 m nepribližoval k Q. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom P., P. XXX/X s výnimkou prípadov nevyhnutnej potreby súbežnej účasti navrhovateľky a odporcu na procesných úkonoch pred orgánmi verejnej moci.

II. Navrhovateľka **j e p o v i n á** do 15 dní od doručenia tohto rozhodnutia podať na súd žalobu na ochranu osobnosti voči odporcovi.

III. Navrhovateľka **m á voči odporcovi n á r o k** na náhradu trov konania v celom rozsahu.“

2. Právne svoje rozhodnutie okresný súd odôvodnil poukazom na ustanovenia CSP (zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok) upravujúcich neodkladné opatrenie. Skutkovo súd došiel k záveru, že je daná naliehavá potreba bezodkladne upraviť pomery účastníkov, pretože v súčasnosti u navrhovateľky prevládajú obavy z opätovného stretnutia so žalovaným vzhľadom na agresívne správanie žalovaného, na ktorého navrhovateľka podala trestné oznámenie, ktoré sa proti nemu vedie na OR PZ Brezno, odbor kriminálnej polície, 1. odd. vyšetrovania pod ČVS: ORP-407/1-VYS-BR-2021. Žalovanému (manželovi navrhovateľky), bolo uznesením vyšetrovateľa zo dňa 23.10.2021 vznesené obvinenie a následne bol vzatí do väzby uznesením Okresného súdu Brezno č.k. 0Tp/195/2021-86 zo dňa 24.10.2021, ktorá sa realizuje v Ústave na výkon trestu odňatia slobody a ústave na výkon väzby v Banskej Bystrici. Vzhľadom na ohrozené právo navrhovateľky na duševnú a telesnú integritu, súd návrh navrhovateľky považoval za dôvodný. Zároveň súd konštatoval, že vzťahy medzi navrhovateľkou a žalovaným bude potrebné upraviť aj trvalo, nepostačuje dočasná úprava. V prípade ohrozovania duševnej, či telesnej

integrity prichádza do úvahy žaloba na ochranu osobnosti. V meritórnom konaní bude priestor pre podrobnejšie dokazovanie a zistenie všetkých relevantných skutočností pre rozhodnutie súdu vo vzťahu k navrhovateľke, ktorej obydlie a telesná, či duševná integrita sú konaním žalovaného ohrozené. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP vzhľadom na úspech navrhovateľky v konaní o nariadení neodkladného opatrenia.

3. Proti uzneseniu okresného súdu podala v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľka, a to vo výroku II. o povinnosti navrhovateľky do 15 dní od doručenia rozhodnutia podať na súd žalobu na ochranu osobnosti proti žalovanému. V odvolaní uviedla, že je nemysliteľné, aby spolužitie navrhovateľky a žalovaného pokračovalo, preto podala na okresnom súde návrh na rozvod manželstva, ktorý sa vedie pod sp. zn. 3Pc/19/2021. Závažnosť konania žalovaného k navrhovateľke, mal súd osvedčenú, nakoľko súd vzal žalovaného do väzby. Podľa názoru navrhovateľky existuje predpoklad, že neodkladným opatrením, ktorého sa domáhala, a ktoré tunajší súd vydal, možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami. Vzťahy so žalovaným sú natoľko narušené a poznačené agresiou a hrubým správaním z jeho strany, že u navrhovateľky je preukázateľný prítomný strach z neho. Podľa názoru navrhovateľky vzhľadom na opis skutkových zistení, nebol dôvod pre rozhodnutie len o dočasnej úprave a pre uloženie povinnosti podať žalobu na ochranu osobnosti. Navrhovateľka je názoru, že neboli naplnené podmienky pre uloženie žalobnej povinnosti v rámci druhej výrokovej vety napadnutého uznesenia, nakoľko existuje predpoklad toho, že napadnutým uznesením (prvá výroková veta) možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi ňou a žalovaným. Pokiaľ by odpadli dôvody, pre ktoré bolo napadnuté uznesenie vydané, má možnosť žalovaný domáhať sa zrušenia napadnutého uznesenia v zmysle § 334 CSP. Na základe uvedených skutočností navrhla uznesenie okresného súdu v rozsahu druhej výrokovej vety zrušiť. Zároveň si uplatnila nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

4. Na výzvu odvolacieho súdu navrhovateľka v odpovedi zo dňa 10.03.2022 uviedla, že žalobu vo veci samej podala len z dôvodu nevyhnutnosti zachovania účinkov neodkladného opatrenia. Má za to, že v súdnom konaní o žalobe na ochranu osobnosti, ktorej podanie uložila druhá výroková veta napadnutého uznesenia, sa bude riešiť len tá úprava pomerov, ktorú bolo možno priamo nastoliť neodkladným opatrením. Navrhovateľka takto bude účastníkom ďalšieho súdneho konania, kde existuje určité riziko toho, že bude musieť prísť s manželom opätovne do kontaktu, okrem samostatného rozvodového konania. Zároveň doplnila informáciu, že Okresná prokuratúra Brezno podala dňa 07.03.2022 v tejto veci proti žalovanému obžalobu na Okresný súd Brezno, kde sa vedie pod sp. zn. 4T/10/2022. Zotrvála preto na svojom odvolaní.

5. Žalovaný proti uzneseniu o nariadení neodkladného opatrenia sa neodvolal, k odvolaniu navrhovateľky sa písomne nevyjadril.

6. Krajský súd v Banskej Bystrici, ako odvolací súd, viazaný rozsahom odvolania (§ 379 CSP), viazaný odvolacími dôvodmi (§ 380 ods. 1 CSP), prejednal odvolanie navrhovateľky bez nariadenia pojednávania (a contrario § 385 ods. 1 CSP), a odvolaním napadnuté uznesenie vo výroku II. potvrdil podľa § 387 ods. 1, 2 CSP.

7. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

8. Podľa ods. 2, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

9. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, preto sa obmedzuje len na skonštatovanie jeho dôvodov, s uvedením ďalších dôvodov na zdôraznenie jeho správnosti.

10. Navrhovateľka sa domáhala návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia pred začatím konania vo veci samej. Civilný sporový poriadok upustil od pôvodnej koncepcie bezpodmienečnej väzby neodkladného opatrenia na konanie vo veci samej. Neodkladné opatrenie môže súd podľa okolností nariadiť pred začatím konania, počas konania alebo po jeho skončení (§ 324 ods. 1 CSP). Navrhovateľ sa môže domáhať súdnej ochrany prostredníctvom neodkladného opatrenia bez toho, aby v čase podania návrhu prebiehalo na súde súvisiace konanie vo veci samej. Za určitých konkrétnych skutkových okolností nemusí na rozhodnutie o návrhu na nariadenie takéhoto neodkladného opatrenia pred začatím konania nadväzovať podanie žaloby podľa § 336 ods. 1 CSP.

11. Podľa § 336 ods. 1 CSP, ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania, môže vo výroku uznesenia uložiť navrhovateľovi povinnosť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej. Súd túto povinnosť neuloží najmä vtedy, ak je predpoklad, že neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami.

12. Civilný sporový poriadok výslovne pripúšťa aj nariadenie neodkladného opatrenia, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej, a to v zmysle § 330 ods. 2 CSP, podľa ktorého ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

13. Súd pri ukladaní neodkladného opatrenia totiž musí zvážiť, či nariadením neodkladného opatrenia možno zabezpečiť trvalú úpravu pomerov alebo sú tu iné reálne dôvody pri nariadení neodkladného opatrenia pred začatím konania, pre ktoré je potrebné v určitej lehote podať žalobu vo veci samej. Kritériom pre akceptovateľnosť takéhoto rozhodnutia je to, že totožnosť výrokov pripúšťa povaha veci.

14. Pokiaľ sa navrhovateľka domáhala, aby žalovaný nevstupoval do bytu, a aby sa na vzdialenosť 50 m nepribližoval k nej, nakoľko žalovaný ohrozuje telesnú a duševnú integritu navrhovateľky svojím konaním, takéhoto nároku nie je možné domáhať sa v rámci trvalej úpravy pomerov medzi stranami.

15. V rámci druhu uloženej povinnosti je potrebné posúdiť, či nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. f) a písm. g) môže mať charakter trvalej úpravy pomerov, najmä pri porovnaní § 325 ods. 2 písm. f) s § 325 ods. 2 písm. e), podľa ktorého neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby nevstupovala dočasne do domu alebo bytu, v ktorom býva osoba vo vzťahu ku ktorej je dôvodne podozrivá z násilia. Dôvodné podozrenie z násilia, ako obmedzenie žalovaného je vždy dočasné, čo vyplýva priamo zo znenia právnej normy. Pri § 325 ods. 2 písm. f), dočasnosť nie je priamo zakotvená v zákone, ale účel neodkladných opatrení podľa písm. e) a písm. f) sa do určitej veľkej miery prekrýva. Pokiaľ ustanovenie § 325 ods. 2 písm. e) CSP umožňuje len dočasne obmedziť povinnú osobu, aby nevstupovala do domu alebo bytu, v ktorom býva osoba vo vzťahu ku ktorej je dôvodne podozrivá z násilia, pri miernejšom ohrození záujmov chránenej osoby, ako to vyplýva z ust. § 325 ods. 2 písm. f) CSP, kde ide o ohrozenie telesnej alebo duševnej integrity, nemôže mať takéto neodkladné opatrenie charakter trvalej úpravy pomerov. Je potrebné, aby tieto pomery boli následne podrobené dokazovaniu a zisteniu relevantných skutočností pre rozhodnutie súdu, či vo vzťahu k navrhovateľke sú telesná a duševná integrita konaním žalovaného tak ohrozené, že je to potrebné konštatovať súdnym rozhodnutím v rámci žaloby o ochranu osobnosti, kedy až rozhodnutím vo veci samej je možné dosiahnuť trvalú úpravu pomerov. Zvlášť citlivo je potrebné pristupovať v prípade, ak takáto povinnosť žalovanému sa ukladá ako povinnosť nevstupovať do bytu, v ktorom má žalovaný trvalý pobyt rovnako ako navrhovateľka, a ktorého je vlastníkom v režime bezpodielového spoluvlastníctva manželov tak, ako to vyplýva aj z listu vlastníctva č. XXXX pre kat. úz. P., Okresného úradu Brezno, katastrálneho odboru.

16. Odvolací súd nespochybňuje, že nevhodné správanie sa zo strany manžela navrhovateľky, žalovaného, zanechalo na navrhovateľke negatívne stopy najmä na jej psychike, a že následné súdne pojednávania, pri ktorých sa nevyhne kontaktu so žalovaným nebude znášať dobre, nemožno však len tú skutočnosť, že navrhovateľka by sa mala opätovne stretávať so žalovaným na súdnych pojednávaniach považovať za dôvod, pre ktorý by neodkladné opatrenie, ktoré bolo vydané bezodkladne a bez vypočutia žalovaného, malo mať charakter trvalej úpravy pomerov. Navrhovateľka musí rátať s tým, že so žalovaným sa bude stretávať v rámci rozvodového konania, v rámci trestného konania a aj v rámci civilného konania o ochranu osobnosti. Navrhovateľka tiež musí vziať do úvahy aj to, že v prípade rozvodu manželstva bude musieť aj následne komunikovať so žalovaným, či už osobne alebo prostredníctvom splnomocneného zástupcu aj vo vzťahu k vyporiadaniu bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Pokiaľ navrhovateľka by bola s civilnou žalobou úspešná, neznamená to automaticky zrušenie neodkladného opatrenia, ako v prípadoch keď je žaloba odmietnutá, zamietnutá alebo konanie vo veci samej zastavené. Rozhodnutie okresného súdu vzhľadom na to, že nebolo časovo obmedzené (kedy dočasnosť zákon výslovne predpokladá pri závažnejšom porušení osobnostných práv v zmysle § 325 ods. 2 písm. e) CSP vo vzťahu k osobe dôvodne podozrivej z násilia) okresný súd správne podmienil trvanie neodkladného opatrenia, keďže ho časovo neohraničil, podaním žaloby vo veci samej. Rozhodnutie okresného súdu preto bolo potvrdené ako vecne správne v odvolaní napadnutom druhom výroku uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia.

17. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v zmysle § 396 ods. 1 CSP (ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie) a v nadväznosti na § 255 ods. 1 CSP (súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci), pričom žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, aj keď bol v odvolacom konaní úspešný, pretože trovy odvolacieho konania mu žiadne nevznikli.

18. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov členov senátu 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,

- b) kto ho robí,
 - c) ktorej veci sa týka,
 - d) čo sa ním sleduje a
 - e) podpis.
- (§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa predchádzajúceho odseku neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.